

Paul Storme

Dirk Storkebaum

Jozef Van Ranst

Op de plek waar Multatuli en Verlaine uit hun werken lazen en waar het publiek van de Cercle Artistique, Littéraire et Scientifique d'Anvers geboeid luisterde naar de verhalen van de ontdekkingsreizigers Stanley en Cook, voltooiden de architecten Storme Storkebaum Van Ranst in opdracht van de provincie Antwerpen, een nieuwe renovatiefase in de geschiedenis van de Arenbergschouwburg.

Provinciaal Centrum Arenberg, meebouwen aan anderhalve eeuw architectuur en cultuur.

◀ Eretrap: monumentale 'roeping' behouden.

VAN SCHUTTERS HOF

TOT SCOUWBURG

De oorsprong van het gebouw van de Arenbergschouwburg gaat terug tot de tweede helft van de zestiende eeuw. Het huis 'De Stadt Sevillien' werd toen omringd door weiden en tuinen waar schuttersgilden zich kwamen vermaken.

Na verbouwingen door diverse eigenaars werd het pand aangekocht door de Cercle Artistique, Littéraire et Scientifique d'Anvers, die er in 1865 een nieuwe feestzaal – 'La Grande Salle' – inhuldigde. Voor de stijl van de eerste grondige verbouwing van het pand inspireerde architect E. Gife zich op de klassieke oudheid.

Enkele jaren later werd de oude trap vlakbij de ingang vervangen door een sta-

tige, witmarmeren 'Eretrap'. Sierlijk smeedijzer, bronzen luchters en grote portretten van beroemde Antwerpenaars onderstrepen tot op vandaag zijn monumentale roeping.

Onder auspiciën van de 'Cercle' werden nog verschillende verbouwingen uitgevoerd, tot in 1930 het pand door de architecten Hertogs en De Ridder tot schouwburg werd verbouwd. Pas een

hele tijd later, in 1964, verwierf de schouwburg zijn huidige naam.

De 'Arenbergschouwburg' werd in 1968 aangekocht door het provinciebestuur, als huisvesting voor het Reizend Volkstheater.

Naast de schouwburg bevond zich de 'Clavecymbale', een woning uit 1552 die bij het begin van deze eeuw werd afgebroken en vervangen door een gebouw in neo-Lodewijk XVI-stijl.

In 1988 kocht de provincie ook dit pand aan en bood daarmee nieuwe perspectieven voor een professioneel uit te bouwen cultureel centrum.

VAN SCOUWBURG

TOT KULTURELE

ONTMOETINGSPLAATS

'Een open, uitnodigende ontmoetingsplaats met performante infrastructuur

maar mét behoud van het intieme karakter van de schouwburg' was de uitdaging die in 1993 aan de architecten werd meegegeven.

In een eerste fase werden gevel en inkom van de schouwburg herdacht. De gevels van beide panden werden geïntegreerd, niet door ze identiek te maken aan elkaar, maar door het benadrukken van bepaalde architectuur-elementen. Beide gevels waren opgetrokken in Franse steen en bevatten vier bouwlagen.

Dit gegeven, samen met de natuurlijke, beige kleur van de zandsteen, de raamritmiek en de traveeën in het basement werd benut om ze 'aan elkaar te binden' tot één gevelbeeld.

Op de benedenverdieping van het oorspronkelijke schouwburggebouw vervingen de architecten de toegangsdeuren door hoge, opstaande glaspartijen waardoor men ongehinderd binnenkijkt, terwijl onder de nieuwe arcade die de ingang van het centrum herbergt, wachtende bezoekers beschutting vinden tegen regen en wind.

NIEUWE VISIES,

GEBOUWD OP

RIJK VERLEDEN

In een tweede fase scheidden of groepeerden de architecten diverse functies om de circulatie van de bezoekers perfect te stroomlijnen. Dit leidde tot ingrijpende verbouwingen. Zo werden alle 'formaliteiten' zoals ticketing, kassa en vestiaire op de benedenverdieping gesitueerd, waar, door het afbreken van de tussenmuur van beide panden, één nieuwe, spacieuze ruimte werd gecreëerd.

Met haar witgeschilderde muren, sfeervolle verlichting en plafondbreliëf, vormt ze een uitgelezen plek voor tentoonstellingen en lezingen, of gewoon om even uit te rusten op één van de charmevolle banken uit de 'Grande Salle' van weleer.

De nieuwe, brede trap achteraan in deze ruimte verzekert een vlotte toegang tot

▼ De nieuwe foyer: uitnodigend.

▲ Nieuwe ruimte voor lezingen en tentoonstellingen.

de eerste verdieping waar schouwburgzaal, foyer, cirkelvormige VIP-lounge en sanitair, op elkaar aansluiten.

Met zijn parketvloer, stemmig verlichte bar, verhoogde buffettafels en dominante pasteltinten oogt de nieuwe foyer zeer uitnodigend. Tegelijk kan hij in een oogwenk omgevormd worden tot seminarie- of conferentiezaal.

Nog op de eerste verdieping, maar in het aanpalende pand, bevinden zich de kantoren voor de administratie. Door het behoud van oorspronkelijke elementen zoals de marmeren schouwen, de parketvloeren en de lambrizeringen benadrukten de architecten ook daar de historische betekenis van het gebouw.

Aan de kern van het pand, de schouwburgzaal zelf, werd niet geraakt, op een opfrisbeurt na. Want met haar perfecte akoestiek en haar decorum uit de dertiger jaren blijft ze nog steeds een ideale plek voor divers spektakel.

De werken startten in juni 1993 en werden voltooid in september 1994. Precies door de introductie van nieuwe concepten en bogend op het rijke architecturaal verleden van het gebouw creëerden de architecten een nieuwe, maar toch 'vertrouwde' ontmoetingsplaats voor het Antwerpse cultuurpubliek.

De gevels van beide panden werden geïntegreerd tot één geheel. ▶

Les architectes Storme Storkebaum et Van Ranst ont redessiné, dans le centre historique d'Anvers, un théâtre au riche passé historique et l'ont transformé en un nouveau centre de rencontre culturelle.

C'est en tenant compte de ce passé que le théâtre a été entièrement rénové en deux phases. Toutes les 'formalités', telles que le vestiaire et les guichets, ont été installées à l'étage inférieur où, grâce à la fusion avec un bâtiment voisin, les architectes ont créé un vaste espace destiné à des conférences ou des expositions.

A l'étage, la salle de théâtre, le nouveau foyer, un salon VIP et les sanitaires se succèdent harmonieusement. Le nouveau concept permet une circulation fluide des visiteurs. C'est précisément l'intégration de ces nouvelles visions et de ce riche passé architectural qui font du théâtre de l'Arenberg - où Multatuli et Verlaine ont jadis présenté leurs œuvres et où Stanley et Cook ont fait revivre leurs voyages à la découverte - un lieu de rencontre à la fois nouveau, mais néanmoins familier, pour le public culturel anversoïis.

voor meer informatie
kan u kontakt nemen met

ARCHITEKTENBURO STORME STORKEBAUM VAN RANST

(mevrouw Janine Bell)

Volhardingstraat 26
2020 Antwerpen
tel. 03/248 48 50
fax 03/237 76 98

Nieuwsbrief Nr. 16
december '95

In the historic centre of Antwerp, the architects Storme Storkebaum and Van Ranst have redesigned a theatre with a rich historical past, transforming it into a new cultural meeting place.

Bearing this past in mind, the theatre has been renovated in two phases. All usual facilities, such as the cloakroom and ticket offices, are provided for on the lower floor where integration with an adjoining building has also created a new spacious area for lectures or exhibitions.

On the upper floor we find the theatre with direct access to the refurbished foyer, the VIP lounge and the lavatories. The new concept ensures that visitors can circulate freely. It is this integration of new vision grafted onto the fascinating architectural past which makes the Arenberg theatre - the place where Multatuli and Verlaine once gave readings of their work aloud and Stanley and Cook evoked their voyages of discovery - a new but familiar meeting place for Antwerp's cultural public.

▼ De kern van het pand, de schouwburgzaal met haar perfecte akoestiek en haar decorum uit de jaren dertig, blijft een ideale plek voor divers spektakel.

